

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	O. Blok	Datum	8 juni 2020
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	7591933
E-mail	o.blok@utrecht.nl	Onderwerp	Aanbieding onderzoek aanmeldbeleid basisonderwijs
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Met deze brief bieden wij u het onderzoeksrapport “naar een gelijk speelveld voor ouders in het basisonderwijs?” aan. Dit onderzoek naar het aanmeldbeleid bij Utrechtse basisscholen is een uitvoering van de overgenomen [motie 138](#) (d.d. 11 juli 2019). Deze motie verzoekt het college de resultaten van het onderzoek toe te sturen vóór de Voorjaarsnota 2020 en op basis van de uitkomsten vervolgens te werken aan een plan van aanpak voor de zomer. Het onderzoek, dat wij hebben laten uitvoeren door een onafhankelijke commissie, bevat aanknopingspunten om het gelijke speelveld voor ouders bij de aanmelding op de basisschool te verbeteren op basis waarvan schoolbesturen en gemeente aan de slag kunnen om de problemen aan te pakken.

Het beeld dat in het rapport wordt geschetst over het huidige aanmeldbeleid is zorgwekkend. Niet op alle scholen wordt vormgegeven aan een transparant aanmeldbeleid en heldere communicatie naar ouders. Hoewel de richtlijnen van de verschillende schoolbesturen in orde zijn, blijkt slechts 11% van de scholen de procedure van aanmelding en inschrijving volledig correct en helder te communiceren op hun website en naar ouders. Dat juist de populaire scholen in het onderzoek relatief vaker niet lijken te voldoen aan de wettelijke vereisten rond de aanmelding en inschrijving baart ons zorgen.

Hoewel een vooraanmelding volgens de wet niet zou mogen leiden tot een plek op een wachtlijst komt dit in de praktijk wel voor. Het gebruik van wachtlijsten bij aanmelding van kinderen voor de leeftijd van drie jaar is niet toegestaan, en maakt dat er geen sprake is van gelijke kansen voor ouders en kinderen bij de inschrijving. Wij vinden dit niet acceptabel.

Datum 8 juni 2020
Kenmerk 7591933

Vervolgstappen

We hebben onze zorgen besproken met de drie schoolbesturen die hebben meegewerkt aan het onderzoek. Om te beginnen hebben we de schoolbesturen dringend verzocht om vóór het volgende schooljaar de communicatie en procedures rond aanmelding en toelating op de websites van afzonderlijke scholen te verbeteren, en deze in lijn te brengen met de wettelijke vereisten.

Daarnaast gaan we met de schoolbesturen een gedeelde visie en plan van aanpak ontwikkelen voor de stad om dit probleem aan te pakken, en daarbij ook de andere schoolbesturen in Utrecht, schooldirecteuren, leraren en ouders te betrekken. Het doel daarvan is om de uitkomsten van het onderzoek te gebruiken om ouders en kinderen gelijke kansen te bieden bij de aanmelding en inschrijving op de basisschool van hun keuze, én de vrije keus van ouders voor een basisschool te waarborgen. Daarvoor is een transparante inschrijfprocedure een absolute voorwaarde. Uit de interviews met de schooldirecteuren en ouders in het rapport komt duidelijk naar voren dat er breed draagvlak is voor een transparante inschrijfprocedure.

De gemeente Utrecht hanteert als uitgangspunt dat kinderen zoveel mogelijk binnen de eigen wijk naar school gaan. Postcodebeleid heeft soms als onbedoeld effect dat ouders net buiten de postcodegrens kunnen vallen voor de dichtstbijzijnde school. Meer homogeen samengestelde wijken kunnen leiden tot een homogene schoolpopulatie. We hechten belang aan een schoolomgeving waar kinderen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten en leren samenwerken. Behalve aan aanmelding en toelating zal daarom in het plan van aanpak ook aandacht besteed worden aan de effecten van postcodebeleid en broertje/zusje regelingen. Daarnaast gaan we ook kijken naar belangrijke randvoorwaarden als de huisvesting van scholen, aandacht voor kinderen met taalachterstanden en de doorlopende ontwikkelingslijn vanuit de voorscholen.

Borging in de Gelijke Kansen Alliantie

Op [7 mei jl.](#) hebben wij u geïnformeerd over de agenda van de Gelijke Kansen Alliantie met het ministerie van OCW. Het vraagstuk van het aanmeldbeleid in het Utrechts basisonderwijs sluit aan op de doelstellingen van deze agenda. Daarom is besloten de ontwikkeling van een stedelijke visie en plan van aanpak voor de toelating tot het basisonderwijs als onderdeel te zien van de Gelijke Kansen Alliantie. Met de Utrechtse Onderwijs Agenda, waarin schoolbesturen en gemeente samen werken, als opdrachtgever, is de verantwoordelijkheid voor een eerlijk en transparant toelatingsbeleid op de Utrechtse basisscholen belegd bij de verantwoordelijke partners. Dit maakt een verdere verdieping en verbreding van de aanpak voor gelijke kansen mogelijk en biedt de schoolbesturen de mogelijkheid om snel tot actie over te gaan en verandering in gang te zetten. Op verzoek van de schoolbesturen verkennen we ook de mogelijkheid van een onafhankelijke "ombudsman of -vrouw" voor het behandelen van vragen of klachten van ouders. Daarmee nemen we de vragen en klachten van ouders serieus en hebben de schoolbesturen een instrument om bij te sturen als dat nodig is.

Burgemeester en wethouders

Datum 8 juni 2020
Kenmerk 7591933

Tot slot

Wij hebben de bevindingen in dit rapport gedeeld met de onderwijsinspectie, die verantwoordelijk is voor het handhaven van de wet op het gebied van aanmeldbeleid. De onderwijsinspectie geeft aan de problematiek te herkennen. Ze volgen met belangstelling hoe hier in de gemeente Utrecht een vervolg aan wordt gegeven.

Wij gaven al aan dat we van scholen vragen de communicatie over aanmelding en toelating in lijn te brengen met de wettelijke vereisten. De huidige maatregelen rond de aanpak van het coronavirus vormen tegelijk ook nog dagelijks een uitdaging voor het onderwijs in de stad. Dit betekent iets voor de planning van het vervolg. Wij verwachten in oktober het plan van aanpak en de daarbij horende vervolgstappen te kunnen presenteren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,